

เครื่องดนตรี : แอคคอร์ดียน

🍌 แอคคอร์ดียน เป็นเครื่องดนตรีสากล แต่ในภาคใต้ตอนล่างของไทยเป็นเครื่องดนตรี ในวงดนตรีพื้นเมืองชั้นหนึ่ง ซึ่งจะมีเครื่องหลัก คือ แมนโดลิน ไวโอลิน แอคคอร์ดียน ซึ่งเครื่องดนตรีพวกนี้น่าจะรับถ่ายทอดวัฒนธรรม มาจากฝรั่งเศสผ่านทางมาเลเซีย ใช้เล่นเพลงพื้นบ้านภาคใต้ตอนล่างมานานแล้ว แอคคอร์ดียน [Accordion] ตัดแปลงมาจากออร์แกน ใช้หลักการสร้างลมเป่าในหลอดทำเสียงด้วยวิธีชักเข้าและชักออกของถุงลม แล้วกดบังคับเสียงจากลิ้นนิ้วเหมือนออร์แกนหีบเพลงชักมีมากมายหลายแบบจนนับไม่ถ้วน

🍌 แอคคอร์ดียนเป็นเครื่องดนตรีประเภท "ลิ้นนิ้ว" คือใช้นิ้วกด ควบคุมการเปิดปิดของลมที่ผ่าน "ลิ้นทองเหลือง"(reeds) ให้เกิดเสียงตามที่ต้องการ ฉะนั้นในการแบ่งประเภทของแอคคอร์ดียนด้วยระบบ "ภายใน" จึงได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

👄 1.แบบเสียงเดียว (Chromatic) เป็นแอคคอร์ดียนแบบที่แพร่หลายที่สุดนิยมเล่นทั่วโลก โดยเฉพาะ "เปียนโนแอคคอร์ดียน" หรือแอคคอร์ดียนที่มีลิ้นนิ้วแบบเปียนโน ที่รู้จักและคุ้นเคย ก็คือแบบเสียงเดียวนี้แหละ แอคคอร์ดียนแบบนี้ ส่วนใหญ่จะมีคีย์ครบทั้งเต็มเสียง ทั้งครึ่งเสียง มีน้ำหนักมาก ที่ได้ชื่อว่าเป็นแบบเสียงเดียว เพราะเมื่อเรากดปุ่ม ไม่ว่าเราจะชักแอคคอร์ดียนเข้าหรือออก มันก็จะได้เสียงเพียงเสียงเดียว เพราะลิ้นทองเหลืองหันไปด้านเดียวกัน ยังมีอีกแบบหนึ่งที่เรียกว่า button accordion หรือบางทีก็เรียกว่า chromatic accordion ซึ่งแทนที่จะเป็นลิ้นนิ้วแบบเปียนโน แต่จะเป็นปุ่มกดแทน แบบนี้จะเป็นที่นิยมมากในยุโรป เหมาะสำหรับเล่นเพลงที่ซับซ้อน เช่น เพลงคลาสสิก ซึ่งในแบบเสียงเดียวนี้ ยังแบ่งออกตามการวางปุ่มเบสอีก 3 แบบ คือ

-1.1 การวางปุ่มเบสแบบ Stradella Bass เป็นการวางแบบทั่วไปที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ วางเรียงเป็นแถว โดยแถวตามแนวนอนจะเป็นเสียงประเภทเดียวกัน ไล่จากข้างบนลงมาคือ major 3rd note, root note, major chord , minor chord , dominant seventh chord และ diminished seventh chord (ดูเพิ่มเติมได้ที่ http://en.wikipedia.org/wiki/Stradella_bass_system)

-1.2 การวางปุ่มเบสแบบ Bayan เป็นการวางเบสของแอคคอร์ดียนที่นิยมในรัสเซีย มีการวางที่แตกต่างจาก Stradella Bass มาก เรียกว่า ถ้ามาหัดเบสแบบนี้ ก็ต้องเรียนรู้กันอีกรอบ (เบสแบบนี้เหมาะกับเพลงรัสเซียซึ่งมีไมเนอร์และครึ่งเสียง เอาไปเล่นเพลงแบบอื่นๆ น่าจะยาก)

-1.3 การวางปุ่มเบสแบบ Free Bass เป็นการวางเบสที่พัฒนาขึ้นมา เพื่อให้ผู้เล่นในระดับสูงสามารถเล่นเบสเป็นเมโลดี้ได้ นักดนตรีแอคคอร์ดียนระดับมืออาชีพ เล่นเพลงคลาสสิกจะใช้แอคคอร์ดียนประเภทนี้

👄 2.แบบสองเสียง (Diatonic) เป็นแอคคอร์ดียนที่นิยมเล่นในแถบยุโรป และอเมริกาใต้ แบบนี้เราไม่ค่อยคุ้นเคย เพราะใช้เล่นเพลง tradition หรือเพลงพื้นบ้านเป็นหลัก ที่ได้ชื่อว่าเป็นแบบสองเสียง เพราะว่าเมื่อเรากดปุ่ม ชักออกจะเป็นเสียงหนึ่ง พอดันเข้าก็จะเป็นอีกเสียงหนึ่ง เช่นเดียวกับปุ่มเบส ก็จะเป็นสองเสียงเช่นกัน แอคคอร์ดียนแบบนี้จะมีขนาดเล็ก น้ำหนักเบา แต่การหัดเล่นก็ไม่ง่ายนะ เพราะเข้าเสียงหนึ่ง ออกอีกเสียงหนึ่ง

🍌 นอกจากทั้งสองแบบดังกล่าวแล้วยังมีแบบที่เรียกว่า "ลูกผสม"(Hybrid) คือฝั่ง treble จะเป็น diatonic แต่ฝั่ง bass จะเป็น stradella bass เช่นแบบที่เรียกว่า British Chromatic System

🧊 ภาพประกอบเครื่องดนตรี : แอคคอร์เดียน 🧊

จัดทำโดย..นางสาววัชรเดช วาจิ

รหัส.109

